

Overweging bij Jesus Sirach 3,17-18.20.28-29 en Lucas 14,1.7-14

Aan het einde van de dag was het bericht alweer van de voorpagina van de NOS website verdwenen: onderzoek wijst uit dat het kantelpunt waarop de klimaatverandering niet meer te stoppen is, mogelijk al veel eerder zal plaatsvinden dan gedacht. Al in 2060. Het globale Zuiden wordt nog heter, en in Europa wordt het kouder. Maar tijd om te schaatsen hebben we niet, aldus een wetenschapper in het artikel, want de hele voedselvoorziening zal op zijn gat liggen. 35 Jaar nog tot 2060. Mijn kinderen zijn dan nog niet eens 50.

Je zou kunnen denken dat we nu als wereld en als mensheid één doel hebben. Eén belang dat ons allemaal verenigt en dat zwaarder telt dan alle meningsverschillen: het veiligstellen van ons leefklimaat, het met man en macht terugdringen van een klimaatramp. Dat zou je kunnen denken. Maar in plaats daarvan kiezen de machtigen der aarde ervoor om enkel hun eigen belangen na te jagen, en om angst en haat en verdeeldheid te zaaien jegens degenen die die eigenbelangen in gevaar zouden kunnen brengen. Mensen die, in de meeste gevallen, ook nu al kind van de rekening zijn die wij met ons consumptiegedrag en milieuvervuiling hebben veroorzaakt.

'Heer, zijn het er weinig die gered worden?' lazen we vorige week in de evangelielezing. 'Span u tot het uiterste in om door de nauwe deur te komen' was het antwoord van Jezus, en Theo Brock stelde in zijn overweging dat niet God de deur nauw maakt, maar wij.

Vandaag is Jezus weer iets verder op zijn reis van Galilea naar Jeruzalem. En zoals wel vaker bij Lucas speelt het verhaal dat we hoorden zich af tijdens een maaltijd. En tegen de aanwezigen zegt hij: *'Als iemand je uitnodigt voor een bruiloft, ga dan niet meteen op de beste plaats zitten. Want stel je voor dat die bedoeld was voor iemand die belangrijker is dan jij, en*

de gastheer vraagt je om plaats te maken. Dan moet je vol schaamte naar de plaats achteraan.'

Misschien bent u niet iemand die op feestjes direct kijkt of de beste plek nog vrij is. Misschien bent u niet iemand die tijdens een borrel stiekem over de schouder van uw gesprekspartner kijkt in de hoop dat er iemand interessanter is om mee te gaan praten. Niet iedereen is op dezelfde manier onbescheiden. Maar ik denk dat niemand de neiging vreemd is om gezien te willen worden in de wereld, om status te verwerven, om belangrijk te zijn. Het is goed als we ons daarvan bewust zijn.

Toch schuurt er ook iets aan deze tekst. Want, zo staat er *'Het is veel beter om meteen op die plek achteraan te gaan zitten. Want misschien mag je dan wel mee naar voren. Als je gastheer binnenkomt, zal hij misschien zeggen: 'Vriend, kom, ga vooraan zitten.'* Maar als ik aan de tafel ga zitten waar de "mindere" gasten zitten, enkel in de hoop dat ik uitgenodigd zal worden om aan de "betere" tafel te gaan zitten – dan zit ik niet echt aan die achterste tafel. Dan ben ik in gedachten nog steeds bezig met de gasten aan de hoofdtafel. Ik zit wel achteraan, maar hóór daar natuurlijk niet. Ik ben alleen maar beleefd.

Zou het niet mooi zijn als we aan die tafel achteraan konden gaan zitten met het doel daar de hele avond te blijven? Om ons eens echt te verdiepen in de mensen die níet belangrijk zijn in de ogen van de wereld? Om eens in gesprek te gaan met de mensen aan wie we normaal gesproken voorbij lopen? Die mensen aan die achterste tafel, dat zijn de mensen aan de rafelranden van de maatschappij. Het zijn de daklozen, de moeders wier kinderen uit huis werden geplaatst door de toeslagenaffaire, de mensen die geen idee hebben hoe een digiD werkt, de jongens uit Hatert op hun fatbike. Het zijn de mensen zonder verblijfsvergunning, de slachtoffers van oorlog en geweld, de mensen die moeten opboksen tegen de onverschilligheid van overheid en elite. Het zijn de mensen uit

het Globale Zuiden, waar het in de komende decennia zo heet zal worden dat de dadelplantages uitdrogen en je er alleen 's nachts nog een beetje fatsoenlijk kunt leven. Ook zij hebben een verhaal. Ook zij doen ertoe.

Voordat Jezus aan zijn toespraak begint, geneest hij – in de verzen die we vandaag niet lezen – nog snel even iemand van waterzucht. En net zoals er in het evangelie van Lucas vaker wordt gegeten dan in de andere evangeliën, doet Jezus er ook veel meer genezingen. En vaak op de sabbat, de heilige dag, de rustdag. Dat komt hem op kritiek te staan van de farizeeën, maar misschien is hun regelfetisjisme niet het punt dat Lucas wil maken. Misschien wil hij er veel meer mee uitdrukken dat genezen het allerheiligste is wat je kunt doen. Van individuele mensen, maar ook van de wereld op zich. Want daar gaat het Jezus toch om: om het heel-maken van de wereld, om het laten doorbreken van het Koninkrijk van God. En onze wereld is erg aan genezing toe.

Wij kunnen daaraan bijdragen. Jezus én Jezus Sirach geven ons vandaag een aantal tips: schuif aan bij de mensen aan de achterste tafel. Nodig uit wie niets te missen heeft en die niets heeft om terug te geven. Doe wat je doet met vriendelijkheid. Wees volwassen. Wees buigzaam. Zo leren we de weg van ontvangen. Zo leren we de weg te gaan van genezing. *'En we zullen bij de Ene een eindeloos grote, een blijde ruimte vinden'*, voegt Jezus Sirach eraan toe. Wat willen we nog meer?